

Hemkompostering av matavfall

Du ska anmäla kompostering av matavfall på den egna fastigheten till miljöförvaltningen. Du som komposterar ditt matavfall får ett utmärkt jordförbättringsmedel till rabatter och trädgårdsland. För att inte orsaka några olägenheter för människor eller miljö är det viktigt att behållaren du använder är sluten och samtidigt ventilerad. Särskilt animaliska biprodukter, som kött och fisk, kräver särskild hantering för att förhindra spridning av sjukdomar och miljöproblem.

Inom Uppsala kommun är alla hushåll sedan 2000 skyldiga att sortera ut matavfall och hantera det separat. Kommunen ansvarar för att hämta och ta hand om allt hushållsavfall. Det är inte tillåtet att själv transportera restavfall eller matavfall.

Avfallet gör nytta

Biogasanläggningen på Kungsängen tar hand om organiskt avfall. Där används det för att producera drivmedel, främst till stadsbussarna. Avfall som biogasanläggningen inte kan ta hand om blir till jordförbättringsmedel. Vill du ha kompostmull till din egen trädgård kan du välja att ta hand om matavfallet och kompostera det på din fastighet.

Får inte orsaka olägenheter

Grundregeln för all avfallshantering är att den ska ske utan att orsaka olägenheter för människor eller miljö. Matavfallet är näringsrikt och kan locka till sig bland annat möss, råttor och fåglar som kan bära på smittsamma sjukdomar. När många hushåll komposterar sitt matavfall är det viktigt att det görs på ett sätt som inte gynnar skadedjur eller orsakar några olägenheter.

Godkända behållare

För att kompostera ditt matavfall krävs det att du använder en ändamålsenlig och skadedjursäker behållare. Anledningen till kraven är att det är viktigt att matavfallet, framför allt animaliska biprodukter exempelvis kött och fisk, hanteras på ett sätt som är lämpligt för människors hälsa och för miljön.

På marknaden finns kompostbehållare som är avsedda för kompostering av matavfall. De kan vara av stående eller roterande modell och är ofta isolerade.

I praktiken fungerar en stående standardmodell utmärkt i en villaträdgård. Placera den gärna bredvid trädgårdskomposten. Har du särskilda krav på funktion eller placering kan andra modeller vara aktuella.

Bygga själv

Du kan tillverka en egen kompostbehållare om du vill. Kravet är att den ska vara ändamålsenlig och skadedjursäker.

Behållaren ska vara sluten, stabil och tillverkad av beständigt material. Det får vara max 5 millimeter stora hål och springor för ventilation och dränering.

Anmäl till miljöförvaltningen

Väljer du att kompostera ditt eget matavfall hemma, måste du anmäla det till miljöförvaltningen. Observera att kompostering av matavfall inte påverkar avgiften för annan avfallsinsamling. Om allt matavfall komposterar kan man beställa färre tömningar av fyrfackskärlet (som innehåller matavfall) än den ordinarie hämtningen enligt § 47 i kommunens avfallstaxa. Kontakta Uppsala Vatten och Avfall AB för mer information.

Komposten andas

Svampar, bakterier, maskar och insekter samarbetar i en kompost för att bryta ned avfallet. Dessa nedbrytare behöver syre för att överleva. Om komposten är för tät eller för blöt, ruttar avfallet i stället för att brytas ned. Vid syrebrist bildas metan (en växthusgas), illaluktande gaser och i värsta fall giftiga svampsporer.

Därför är det viktigt att komposten tillåter luft att komma in och lakvatten att rinna ut. En sluten och isolerad kompostbehållare har fördelen att nedbrytningen går snabbare och genererar högre värme, vilket dödar sjukdomsframkallande mikroorganismer som kan finnas i avfallet.

Sköt om din kompost

Komposten behöver skötas på rätt sätt för att den inte ska börja lukta eller locka till sig flugor. Den ska vara lagom näringsrik, luftig och fuktig. Känns materialet som en urkramad tvättsvamp är det bra att:

- blanda matavfallet med torrt trädgårdsavfall eller strömaterial.
- täck över matavfallet med strömaterial varje gång, så undviker du flugor.
- vattna vid behov.

Det finns mycket information om kompostering att söka på internet och flera böcker att köpa eller låna.

Behållarens storlek

Kompostbehållaren ska rymma allt matavfall som uppkommer i hushållet plus strömaterial.

Ett riktvärde är 100 liter per person om behållaren är oisolerad. I en väl isolerad behållare pågår nedbrytningen även under vintern. Då kan det räcka med halva volymen.

I en alltför liten kompost blir nedbrytningen sämre. Då är det lämpligt att blanda matavfallet med mer trädgårdsavfall.

Små mängder matavfall

Om du har små mängder matavfall kan du dela behållare för hemkompostering med närboende. Det är även möjligt att dela abonnemang för hämtning av hushållsavfall med närboende. Kontakta Uppsala Vatten och Avfall AB för information.

Om det finns särskilda skäl kan du söka dispens från hämtning.

Lagar och regler

Miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2011:927) finns på [Rättsnätets webbplats notisum.se](http://Rattsnaetets.webbplats.notisum.se). Se även de lokala föreskrifterna om avfallshantering för Uppsala kommun.

Mer information

Utförligare information om källsortering av avfall och föreskrifter om avfallshantering finns på uppsalavatten.se

För frågor om hämtning och avgifter kontakta kundtjänst på Uppsala Vatten och Avfall AB, telefon 018-727 94 00.

Du är välkommen att kontakta oss om du har frågor

Kontakta miljöförvaltningen

Telefon: 018-727 43 04

måndag-fredag 9.00-12.00

E-post: miljoforvaltningen@uppsala.se

Postadress: Uppsala kommun

Miljöförvaltningen

753 75 Uppsala

uppsala.se/miljoforvaltningen